

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขากับสมรรถนะหลักของครูกลุ่มสท
วิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
The Relationship Between Trisikkha Administration and Core
Competencies of Teachers of Piyamit campus group under
the Pathum Thani Secondary Educational Service
Area Office

นลินี คล้ายสำเนียง Nalinee Klaisamniang
เบญจวรรณ ศรีมารุต Benjawan Srimarut^๑

Received: *September 9, 2022* Revised: *December 20, 2022*

Accepted: *December 28, 2022*

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขากับสมรรถนะหลักของครู
กลุ่มสทวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี นี้มีวัตถุประสงค์
๑) เพื่อศึกษาระดับการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสทวิทยาเขตปทุม
มิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ๒) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลัก
ของครู กลุ่มสทวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
๓) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษากับ
สมรรถนะหลักของครู กลุ่มสทวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๒๒๖ คน เครื่องมือในการวิจัย คือแบบสอบถาม
ความคิดเห็น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๒๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า
๑) การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้าน
สมาธิ ด้านศีลและด้านปัญญา โดยด้านสมาธิ ผู้บริหารมีความเพียรพยายาม ความรับผิดชอบ มี
ความมุ่งมั่นตามภารกิจ ด้านศีล ผู้บริหารปฏิบัติตนตามระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ ถูกต้องตาม
ข้อบังคับและกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน และด้านปัญญา ผู้บริหารแสดงออกถึงความรู้อัน
ความสามารถ ความเข้าใจงานตามบทบาทของผู้บริหารเป็นอย่างดี ๒) สมรรถนะหลักของครู
กลุ่มสทวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี อยู่ในระดับ

^๑หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
Master of Education Department of Educational Administration, Phranakhon Rajabhat
University, Thailand. Email:

มาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานได้ว่า ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูยกย่อง ชื่นชม บุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ด้านการทำงานเป็นทีม ครูให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม ๓) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครูใน ๕ สมรรถนะ พบว่าการบริหารตามหลักไตรสิกขาด้านศีล มีความสัมพันธ์กับด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แต่ไม่สัมพันธ์กับด้านอื่น ส่วนการบริหารตามหลักไตรสิกขาด้านสมาธิและด้านปัญญา มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

คำสำคัญ: การบริหารตามหลักไตรสิกขา, สมรรถนะหลักของครู

Abstract

The objectives of this independent study were to study 1) the level of administration according to the trisikkha principles of school administrators of Piyamit campus group, under the Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office, 2) The level of the teacher's core competencies of Piyamit campus group 3) The relationship between the trisikkha administration of the school administrators and the teacher's core competencies. The population used in this study was 529 teachers from five schools of the Piyamit campus group, under the Pathum Thani Secondary Educational Service Area Office. The sample group used in this study was 226 teachers by comparing with Krejcie and Morgan tables (Krejcie & Morgan, 1970: 607- 610). The instrument used in the study was a 5-rating-scale questionnaire with the reliable value of ๐.๙๒๖. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient. The results of the research showed that 1) the administration according to the trisikkha principles of educational administrators overall was at a high level. When considering each aspect, it was found that it was at a high level in all aspects. The mean values sorted from highest to lowest were as follows: concentration, morality, and intelligence, respectively, 2) Teacher's core competencies overall were at a high level. When considering each aspect, it was found that they were at a

high level in all aspects with the order of highest to lowest as follows: ethics and professional ethics of teachers, team work, good service, self-development, and the focus on performance, respectively, 3) Regarding the relationship between the administration according to the trisikkha principles of the administrators and the teacher's core competencies, it was found that the trisikkha administration on concentration and intelligence had a statistically significant correlation with the teachers' core competencies at the level of .05 There was a statistically significant correlation with the performance-oriented aspect at the .05 level, but not correlated with other aspects.

Keywords: Trisikkha Administration, Teacher's Core Competencies

๑. บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในระดับโลกและระดับประเทศ อันเนื่องมาจากการก้าวเข้าสู่โลกในศตวรรษที่ ๒๑ ความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาการที่รวดเร็วของข้อมูลข่าวสารเทคโนโลยีสารสนเทศ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างกว้างขวางทำให้เกิดปัญหาสังคมนานาประการ ซึ่งล้วนเป็นผลมาจากปัญหาการขาดคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคมปัญหาเหล่านี้เป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการที่จะต้องร่วมมือกันเร่ง ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมให้แก่เด็ก เยาวชน และพลเมืองของประเทศ^๒ สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ^๓ ได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนกลไก การบริหารราชการแผ่นดินสำคัญๆ การปรับเปลี่ยนกฎหมายและกฎระเบียบในหลายด้าน รวมถึงการปรับการบริหารจัดการให้มีธรรมาภิบาลในระดับ ปลอดภัยระดับ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนไทยในทุกภาคส่วนให้มีค่านิยมที่ดีงาม มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโดยยึดหลักการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม

^๓ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. (๒๕๕๙). แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (๒๕๕๙-๒๕๖๔). กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.

^๔ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๐). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔): กรุงเทพฯ.

ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ในการเป็นผู้นำครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่นปฏิบัติงาน ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุผลตามต้องการมากที่สุด การจะทำให้ได้ผลนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมองแนวทาง หลักทฤษฎี และหลักธรรม เพื่อนำมาใช้เป็นกลไกสำคัญในการนำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนา การบริหารสถานศึกษาทั้งระบบ^๕ มีการศึกษาที่เชื่อมโยงระหว่างหลักธรรมในทางพุทธศาสนากับการบริหาร เป็นการศึกษาที่ครอบคลุม หลักการปฏิบัติของผู้บริหาร คือ หลักการครองตน หลักการครองคน หลักการครองงาน ซึ่งเป็นหลักการบริหารการศึกษาตามแนวพุทธธรรม เป็นหลักธรรมที่พึงมีในผู้บริหาร เป็นหลักธรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับการบริหารในสถานศึกษา การเลือกธรรมมาปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเป็นนักบริหารที่เก่งและดี ควรประพฤติ ปฏิบัติธรรม ข้อปฏิบัติที่เป็นหลักสำหรับศึกษา คือสิกขา ๓ หรือ ไตรสิกขา^๕ สำหรับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้หลักไตรสิกขาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน นั่นคือ คนเป็นตัวตั้งของการพัฒนาทั้งหลาย คนที่ได้รับการพัฒนาดีแล้วจะบรรลุถึงสภาวะที่เรียกว่ามนุษย์ที่สมบูรณ์

ครูคือบุคคลสำคัญที่ช่วยสนับสนุนส่งเสริมอำนวยความสะดวกและช่วยผลักดันองค์กรให้ประสบความสำเร็จครูจะต้องมีลักษณะและมีสมรรถนะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถนำความรู้ทักษะและเจตคติของตน มาพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา ซึ่งสมรรถนะหลักของครูผู้สอนในศตวรรษที่ ๒๑ สำหรับยุคแห่งเทคโนโลยีและการสื่อสารที่เต็มไปด้วยข้อมูลสารสนเทศหลากหลาย ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีทักษะสำคัญสำหรับยุคนี้ ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงดำเนินการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนทุกคนทั้งประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดกรอบการพัฒนาสมรรถนะครูตามนโยบายพ^๖ และควรมีการขับเคลื่อนหรือมีการพัฒนาครูทั้งระบบ สอดคล้องกับ^๗ ในการ

^๕ทิพยาพัศ คลังแสง. (๒๕๕๖).การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (๒๕๕๖).

^๖พระอธิการสกายแลบ ธรรมธโร. (๒๕๖๑). การบริหารสถานศึกษาตามหลักไตรสิกขา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

^๗สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๓). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

^๘ณัฐนันท์ วงษ์กลม. (๒๕๖๐). การนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

พัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรม ครูจึงนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาหากครูมี คุณภาพสูงย่อมส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพสูงด้วย^๕ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณภาพตามที่ต้องการได้ คือ ครูซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คุณภาพของตัวครูและ คุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลของครู ครูที่ดีต้องมีความรักและศรัทธาใน อาชีพ เมตตาและเอาใจใส่ลูกศิษย์เป็นแบบอย่างที่ดีของลูกศิษย์ พัฒนาค้นเองเข้ากับผู้ปกครอง และชุมชนได้ดี และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือครูต้องมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ถ่ายทอดความรู้และต่อยอดความรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขากับสมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เพื่อเป็น แนวทางให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูในสถานศึกษา รวมทั้งจะได้ข้อมูลที่ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูสามารถนำผลจากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ ด้านการบริหารสถานศึกษาและ การพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นการสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑) เพื่อศึกษาระดับการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสห วิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

๒) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

๓) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร สถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

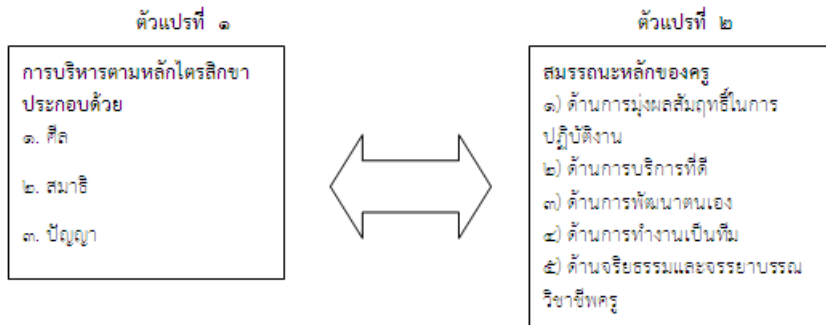
พระนครศรีอยุธยา เขต ๒. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

^๕ สุรศักดิ์ ปาเฮ. (๒๕๕๓). การพัฒนาครูทั้งระบบตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) วันที่ ๒๘-๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรมนครแพรวทาวเวอร์ จังหวัดแพร่. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต ๒.

๓. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามหลักไตรสิกขากับสมรรถนะหลักของครู ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารตามหลักไตรสิกขาของพระพรหมคุณาภรณ์^๙ กับสมรรถนะหลักของครู^{๑๐}

ผู้วิจัยสามารถเขียนกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๔. สมมติฐานการวิจัย

การบริหารตามหลักไตรสิกขา มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อสมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร

๕. วิธีดำเนินการวิจัย/รูปแบบการวิจัย/ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาปทุมธานี” นี้ ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเชิงปริมาณ

๕.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาปทุมธานี จำนวน ๕ โรงเรียน รวมทั้งสิ้น ๕๒๙ คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขต

^๙ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ.

พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (๒๕๕๕). น. ๔๖ - ๔๘

^{๑๐} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๓. น. ๓ - ๔

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน ๒๒๖ คน โดยเทียบตารางเครจซี่และมอร์แกน^{๑๑} โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นจาก ๕ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนธัญบุรี ๖๓ คน โรงเรียนสายปัญญา รั้งสิต ๔๘ คน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ปทุมธานี ๕๒ คน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ๔๘ คน โรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร ๑๕ คน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ตามความคิดเห็นของครู มี ๓ ด้าน ประกอบด้วย ด้านศีล ด้านสมาธิ และด้านปัญญา ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น ๕ ระดับ

ระดับ ๕	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ ๔	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ระดับ ๓	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ ๒	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ระดับ ๑	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามวัดสมรรถนะหลักของครูใน ๕ สมรรถนะ ได้แก่ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) แบ่งเป็น ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์ให้ระดับคะแนนดังนี้

ระดับ ๕	หมายถึง	ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ ๔	หมายถึง	ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับมาก
ระดับ ๓	หมายถึง	ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ ๒	หมายถึง	ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับน้อย
ระดับ ๑	หมายถึง	ระดับสมรรถนะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๔ แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

^{๑๑} Krejcie, R.V. & Morgan, D. w. **Dertermining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement. ๑๙๗๐. ๓๐(๓), ๖๐๗ - ๖๑๑, (๑๙๗๐).

๖. ผลการวิจัย

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขา กับสมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้าน (n=226)

การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร	\bar{X}	S.D	แปลผล	อันดับ
1. ด้านศีล	3.91	1.10	มาก	2
2. ด้านสมาธิ	3.95	1.08	มาก	1
3. ด้านปัญญา	3.88	1.05	มาก	3
รวม	3.91	1.08	มาก	

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้าน

สมรรถนะหลักของครู	\bar{X}	S.D	แปลผล	อันดับ
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	4.24	0.74	มาก	5
2. ด้านการบริการที่ดี	4.46	0.70	มาก	3
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	4.33	0.67	มาก	4
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.49	0.67	มาก	2
5. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.65	0.64	มากที่สุด	1
รวม	4.43	0.70	มาก	

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครู

(n=226)

ตัวแปร การบริหารตามหลัก ไตรสิกขา ของผู้บริหาร	r = Pearson's correlation สมรรถนะหลักของครู				
	ด้านการมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ ในการ ปฏิบัติงาน	ด้านการ บริการที่ดี	ด้านการ พัฒนา ตนเอง	ด้านการ ทำงานเป็น ทีม	ด้านจริยธรรม และ จรรยาบรรณ วิชาชีพครู
1. ด้านศีล	0.425**	0.109	0.880	0.112	0.570
2. ด้านสมาธิ	0.472**	0.222**	0.172**	0.185**	0.173**
3. ด้านปัญญา	0.483**	0.237**	0.226**	0.238**	0.207**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน ๑๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓ เป็นเพศชาย ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ช่วงอายุ ๒๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๕๐ ช่วงอายุ ๔๑ - ๖๐ ปี จำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๕๐ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตำแหน่งครู จำนวน ๑๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ รองลงมาครูชำนาญการ จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๙๐ ครูชำนาญการพิเศษ จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๐ ครูผู้ช่วย จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๐๐ ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน ๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๔๐ สูงกว่าปริญญาตรี ๗๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๖๐ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประสบการณ์รับราชการ ระยะเวลา ๑ - ๕ ปี จำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๐ รองลงมา ระยะเวลา ๖ - ๑๐ ปี จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๐ ระยะเวลา ๒๑ ปี ขึ้นไป จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑๐ ระยะเวลา ๑๑ - ๑๕ ปี จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๕๐ ระยะเวลา ๑๕ - ๒๐ ปี จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๐ ตามลำดับ

๒. การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๑$, S.D. = ๑.๐๘) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสมาธิ ($\bar{X} = ๓.๙๕$, S.D. = ๑.๐๘) ด้านศีล ($\bar{X} = ๓.๙๑$, S.D. = ๑.๑๐) และด้านปัญญา ($\bar{X} = ๓.๘๘$, S.D. = ๑.๐๕) ตามลำดับ (จากตารางที่ ๑)

๒.๑ การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านศีล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๑$, S.D. = ๑.๑๐) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติตนตามระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ ถูกต้องตามข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน ($\bar{X} = ๔.๐๘$, S.D. = ๑.๐๐๑) ผู้บริหารปฏิบัติตนต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ทางกาย วาจาที่ดั่งงามไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ($\bar{X} = ๓.๙๔$, S.D. = ๑.๑๒๔) ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{X} = ๓.๙๐$, S.D. = ๑.๑๒) ผู้บริหารสามารถควบคุมการแสดงออกของตนต่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = ๓.๘๖$, S.D. = ๑.๐๓) และผู้บริหารมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลในองค์กรเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในสังคม ($\bar{X} = ๓.๗๔$, S.D. = ๑.๑๘) ตามลำดับ (จากตารางที่ ๑)

๒.๒ การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร กลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านสมาธิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๕$, S.D. = ๑.๐๘) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารมีความเพียรพยายาม ความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นตามภารกิจ ($\bar{X} = ๔.๐๖$, S.D. = ๑.๐๐) ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นบริหารงานด้วยความเพียรในการทำสิ่งที่ดีงามเป็นประโยชน์ต่อ

ผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = ๓.๙๙$, S.D. = ๑.๐๙) ผู้บริหารมีสติและสมาธิ ในการคิดพิจารณาใช้ ปัญญาในการทำงานอย่างเกิดประสิทธิผล ($\bar{X} = ๓.๙๓$, S.D. = ๑.๑๒) ผู้บริหารมีคุณธรรมความ ดีงาม สามารถควบคุมจิตใจของตนเองให้พร้อมในการทำงาน ($\bar{X} = ๓.๘๙$, S.D. = ๑.๐๑) และ ผู้บริหารมีความหนักแน่นมั่นคงในการตัดสินใจเพื่อสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = ๓.๘๘$, S.D. = ๑.๐๘) ตามลำดับ (จากตารางที่ ๑)

๒.๓ การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๘$, S.D. = ๑.๐๕) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ความเข้าใจ งานตามบทบาทของผู้บริหารเป็นอย่างดี ($\bar{X} = ๔.๐๐$, S.D. = ๑.๐๔) ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ กระบวนการการทำงาน ของฝ่ายบริหารอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = ๓.๙๔$, S.D. = ๑.๐๓) ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานที่มีการตรวจสอบ การไตร่ตรอง การแก้ไขปรับปรุง กระบวนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = ๓.๘๔$, S.D. = ๑.๐๘) ผู้บริหารมีความรู้และสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าสามารถเชื่อมโยงความรู้มาใช้ในการ พัฒนางานและดำเนินการอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = ๓.๘๓$, S.D. = ๑.๐๒) และผู้บริหารนำ ความรู้มาใช้เพื่อวินิจฉัยหาแนวทางแก้ปัญหาได้ถูกต้องตามความเป็นจริง ($\bar{X} = ๓.๗๘$, S.D. = ๑.๐๘) ตามลำดับ (จากตารางที่ ๑)

๓.สมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๓$, S.D. = ๐.๖๙๘) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพครู ($\bar{X} = ๔.๖๕$, S.D. = ๐.๖๔) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = ๔.๔๙$, S.D. = ๐.๖๗) ด้านการบริการที่ดี ($\bar{X} = ๔.๔๖$, S.D. = ๐.๗๐) ด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = ๔.๓๓$, S.D. = ๐.๖๗) และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = ๔.๒๔$, S.D. = ๐.๗๔) ตามลำดับ (จากตารางที่ ๒)

๓.๑ สมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = ๔.๒๔$, S.D. = ๐.๗๔) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน ($\bar{X} = ๔.๓๓$, S.D. = ๐.๗๓) ท่านนำ ผลการประเมินการปฏิบัติงานมาใช้ปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = ๔.๒๘$, S.D. = ๐.๗๕) ท่านมีการวิเคราะห์ภาระกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = ๔.๒๓$, S.D. = ๐.๗๑) ท่านมีความริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = ๔.๒๑$, S.D. = ๐.๗๓)

และท่านประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองทุกครั้ง ($\bar{X} = ๔.๑๔$, S.D. = ๐.๗๖) ตามลำดับ (จากตารางที่ ๒)

๓.๒ สมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านการบริการที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๖$, S.D. = ๐.๗๐) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มี ๓ ข้ออยู่ในระดับมาก และมี ๒ ข้อ อยู่ในระดับ มากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อ ส่วนรวมเมื่อมีโอกาส ($\bar{X} = ๔.๕๔$, S.D. = ๐.๖๓) ท่านให้บริการด้วยความยิ้มแย้ม เอาใจใส่เห็น ออกเห็นใจ ผู้มารับบริการ ($\bar{X} = ๔.๕๐$, S.D. = ๐.๗๑) ท่านเต็มใจภาคภูมิใจและมีความสุขใน การให้บริการแก่ผู้รับบริการ ($\bar{X} = ๔.๔๕$, S.D. = ๐.๗๒) ท่านนำผลการประเมินการให้บริการมา ใช้ปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = ๔.๔๔$, S.D. = ๐.๗๐) และท่านให้บริการโดยยึด หลักความต้องการของผู้รับบริการเป็นหลัก ($\bar{X} = ๔.๓๙$, S.D. = ๐.๗๒) ตามลำดับ (จากตาราง ที่ ๒)

๓.๓ สมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๓๓$, S.D. = ๐.๖๗) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่าน ศึกษา ค้นคว้า หาคำความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ($\bar{X} = ๔.๔๖$, S.D. = ๐.๕๙) ท่านมีการให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ($\bar{X} = ๔.๓๖$, S.D. = ๐.๖๖) ท่านมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน ($\bar{X} = ๔.๓๕$, S.D. = ๐.๖๔) ท่านสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = ๔.๓๑$, S.D. = ๐.๖๘) และท่านมีการขยายผลสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ($\bar{X} = ๔.๑๖$, S.D. = ๐.๗๔) ตามลำดับ (จากตารางที่ ๒)

๓.๔ สมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๔๙$, S.D. = ๐.๖๗) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มี ๓ ข้อ อยู่ในระดับมาก และ ๒ ข้อ อยู่ใน ระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้ กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม ($\bar{X} = ๔.๖๔$, S.D. = ๐.๕๘) ท่านให้ความ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายและความสำเร็จร่วมกัน ($\bar{X} = ๔.๕๔$, S.D. = ๐.๖๓) ท่านมีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา ($\bar{X} = ๔.๔๔$, S.D. = ๐.๖๘) ท่านแลกเปลี่ยนเรียนรู้/รับฟังความคิดเห็น และประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน ($\bar{X} = ๔.๔๔$, S.D. = ๐.๗๑) และท่านแสดง

บทบาทผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เหมาะสมตามโอกาสต่างๆ ($\bar{X} = ๔.๓๙$, S.D. = ๐.๗๒) ตามลำดับ (จากตารางที่ ๒)

๓.๕ สมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๖๕$, S.D. = ๐.๖๔) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านยกย่องชื่นชม บุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ($\bar{X} = ๔.๗๒$, S.D. = ๐.๖๐) ท่านปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร ($\bar{X} = ๔.๖๔$, S.D. = ๐.๖๓) ท่านปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ ($\bar{X} = ๔.๖๔$, S.D. = ๐.๖๔) ท่านเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น ($\bar{X} = ๔.๖๔$, S.D. = ๐.๖๘) และท่านยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ($\bar{X} = ๔.๖๒$, S.D. = ๐.๖๕) ตามลำดับ (จากตารางที่ ๒)

๔. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครูใน ๕ สมรรถนะ พบว่าการบริหารตามหลักไตรสิกขาในด้านศีล มีความสัมพันธ์กับด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แต่ไม่สัมพันธ์กับด้านอื่น ส่วนการบริหารตามหลักไตรสิกขาด้านสมาธิ และด้านปัญญามีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (จากตารางที่ ๓)

๗. องค์ความรู้ใหม่

จากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขา กับสมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ทำให้ค้นพบว่า การบริหารตามหลักไตรสิกขา ด้านศีล ผู้บริหารควรปฏิบัติตนตามระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ ถูกต้องตามข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน ผู้บริหารปฏิบัติตนต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ทางกายวาจาที่ติงามไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เนื่องจาก พฤติกรรมแสดงออกของผู้บริหารที่เป็นไปตามระเบียบ วินัย และเป็นแบบอย่างเป็นสิ่งดีมีผลต่อการบริหารงาน ด้านสมาธิ ผู้บริหารควรมีความเพียรพยายาม ความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นตามภารกิจ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นบริหารงานด้วยความเพียรในการทำสิ่งที่ติงามเป็นประโยชน์ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารมีสติและสมาธิ ในการคิดพิจารณาใช้ปัญญาในการทำงานอย่างเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารมีคุณธรรมความดีงาม สามารถควบคุมจิตใจของตนเองให้พร้อมในการทำงาน และผู้บริหารมีความหนักแน่นมั่นคงในการตัดสินใจเพื่อสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชา ด้านปัญญา ผู้บริหารควรมีการแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ความเข้าใจ

งานตามบทบาทของผู้บริหารเป็นอย่างดี ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ กระบวนการทำงานของฝ่ายบริหารอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานที่มีการตรวจสอบ การไตร่ตรอง การแก้ไขปรับปรุง กระบวนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารมีความรู้และสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าสามารถเชื่อมโยงความรู้มาใช้ในการพัฒนางานและดำเนินการอย่างสร้างสรรค์ และผู้บริหารนำความรู้มาใช้เพื่อวินิจฉัยหาแนวทางแก้ปัญหาได้ถูกต้องตามความเป็นจริง ในส่วนของสมรรถนะหลักของครูกลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติหน้าที่ของครูรวมทั้งการเข้าใจสมรรถนะของตนเองซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพในระยะยาวต่อไป สมรรถนะหลักของครูเป็นรายด้านทั้ง ๕ ด้าน ๑. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ครูมีการกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน นำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาใช้ปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น มีการวิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองทุกครั้ง ๒. ด้านการบริการที่ดี ครูทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส ท่านให้บริการด้วยความยิ้มแย้ม เอาใจใส่เห็นอกเห็นใจ ผู้มารับบริการ มีเต็มใจภาคภูมิใจและมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ มีการนำผลการประเมินการให้บริการมาใช้ปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น และให้บริการโดยยึดหลักความต้องการของผู้รับบริการเป็นหลัก ๓. ด้านการพัฒนาตนเอง ครูมีการศึกษา ค้นคว้า หาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการ เพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ท่านมีการให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และมีการขยายผลสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ๔. ด้านการทำงานเป็นทีม ครูให้เกียรติ ยกย่องชมเชยให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายและความสำเร็จร่วมกัน มีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้/รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน และแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เหมาะสมตามโอกาสต่าง ๆ ๕. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูยกย่อง ชื่นชม บุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร ปฏิบัติตนตามหลักการครองตน ครองคน ครองงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น และยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ครูมีพฤติกรรมแสดงออกในด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูมากที่สุด เพราะเป็นคุณสมบัติที่ดีของครูและเป็นสมรรถนะที่สำคัญในการดำเนินงาน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครูใน ๕ สมรรถนะ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู การ

บริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร กลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านศีล มีความสัมพันธ์กับด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการ ปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แต่ไม่สัมพันธ์กับด้านอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้กำลังใจและชื่นชมครูที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนางานซึ่งมี ผลต่อการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานมากกว่าด้านอื่น เนื่องจากว่า การบริหารของผู้บริหาร ด้านศีล มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน แต่ไม่มีผลต่อสมรรถนะ ด้านอื่น ส่วนการบริหารตามหลักไตรสิกขาด้านสมาธิและด้านปัญญามีความสัมพันธ์กับ สมรรถนะหลักของครูทุกด้าน

๘. สรุป

จากการศึกษาการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหวิทยา เขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสมาธิ มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๕ อยู่ในระดับมาก ด้าน ศีล มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๑ อยู่ในระดับมาก และด้านปัญญามีค่าเฉลี่ย ๓.๘๘ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ พบว่า ด้านศีล ผู้บริหารปฏิบัติตนตามระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ ถูกต้องตามข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๘ อยู่ในระดับมาก ด้านสมาธิ ผู้บริหารมีความ เพียรพยายาม ความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นตามภารกิจ มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๖ อยู่ในระดับมาก ด้านปัญญา ผู้บริหารแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ความเข้าใจ งานตามบทบาทของ ผู้บริหารเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๐ อยู่ในระดับมาก สมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขต ปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๓ อยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มี ค่าเฉลี่ย ๔.๖๕ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๙ อยู่ในระดับมาก ด้านการบริการที่ดี มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๖ อยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๓ อยู่ในระดับมาก และด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย ๔.๒๔ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ พบว่า สมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ท่านกำหนดเป้าหมายใน การปฏิบัติงานทุกภาคเรียน มีค่าเฉลี่ย ๔.๓๓ อยู่ในระดับมาก ด้านการบริการที่ดี ท่านทำ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส มีค่าเฉลี่ย ๔.๕๔ อยู่ในระดับมาก ด้าน การพัฒนาตนเอง ท่านศึกษา ค้นคว้า หาดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและ วิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย ๔.๔๖ อยู่ในระดับมาก ด้านการทำงานเป็นทีม ท่านให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ๔.๖๔ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้าน จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ท่านยกย่อง ชื่นชม บุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย ๔.๗๒ อยู่ในระดับมากที่สุด สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครูใน ๕ สมรรถนะ

พบว่าการบริหารตามหลักไตรสิกขาด้านศีล มีความสัมพันธ์กับด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แต่ไม่สัมพันธ์กับด้านอื่น ส่วนการบริหารตามหลักไตรสิกขาด้านสมาธิและด้านปัญญามีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๙. อภิปรายผล

จากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขา กับสมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายได้ดังนี้

๑ การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามากทุกด้าน ด้านสมาธิอยู่ในระดับมากทั้งนี้เนื่องจากครูให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของผู้บริหารในด้านสมาธิมากที่สุด เกี่ยวกับ พฤติกรรมของผู้บริหารการแสดงออกทางจิตใจถึงความมั่นคงทางจิตใจ ความเพียรพยายาม ความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่นตามภารกิจ มีคุณธรรมความดีงามในจิตใจ สามารถควบคุมจิตใจของตนเองให้อยู่ในสภาพที่พร้อมทำงาน มีความเพียรในการทำสิ่งที่ดีงามเป็นประโยชน์และจิตใจที่เบิกบานแจ่มใสจิตใจสงบแน่วแน่มั่นคง เป็นจิตใจที่สามารถทำงานในการคิดพิจารณาใช้ปัญญาอย่างได้ผล ความสอดคล้องกับงานวิจัยของ^{๑๒} ผลการวิเคราะห์หัตถถอยเชิงพหุ พบว่าปัจจัยด้านพฤติกรรมบุคคลตามหลักไตรสิกขา ด้านสมาธิสิกขา และปัญญาสิกขา มีผลต่อระดับความสุขของบุคคลากรใน ๘ มิติ โดยตัวแปรต้น ทั้ง ๒ ด้าน คือ ด้านสมาธิสิกขาและปัญญาสิกขา มีอำนาจร่วมกันพยากรณ์ระดับความสุขของบุคคลากรใน ๘ มิติได้ สามารถสร้างสมการพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขาและความสุขของบุคคลากรในองค์กรเอกชน

๑.๑ การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านศีล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติตนตามระเบียบ วินัย กฎเกณฑ์ ถูกต้องตามข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกัน ผู้บริหารปฏิบัติตนต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ทางกายวาจาที่ดีงามไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งนี้เนื่องจาก พฤติกรรมแสดงออกของผู้บริหารที่เป็นไปตามระเบียบ วินัย และเป็นแบบอย่างเป็นสิ่งดีมีผลต่อการบริหารงานและสอดคล้องกับงานวิจัย

^{๑๒}ศิริพรรณ ต้นดีวิวัฒน์พันธ์. (๒๕๖๑). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขา กับความสุขของบุคคลในองค์กรเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาชีวิตและความตาย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ของ^{๑๓} ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนพบว่า ควรมีคุณลักษณะทางด้านส่วนตัว คือ ควรมีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ มีอารมณ์มั่นคง มีความรอบรู้ มีความเป็นกันเอง มีอารมณ์ขันเปิดเผยเข้าใจง่าย มีความเยือกเย็นและรู้จักเห็นใจผู้อื่น

๑.๒ การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านสมาธิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารมีความเพียรพยายาม ความรับผิดชอบ มีความมุ่งมั่นตามภารกิจ ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นบริหารงานด้วยความเพียรในการทำสิ่งที่ตั้งเป้าหมายเป็นประโยชน์ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารมีสติและสมาธิ ในการคิดพิจารณาใช้ปัญญาในการทำงานอย่างเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารมีคุณธรรมความดีงาม สามารถควบคุมจิตใจของตนเองให้พร้อมในการทำงาน และผู้บริหารมีความหนักแน่นมั่นคงในการตัดสินใจเพื่อสั่งการผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้เนื่องจาก พฤติกรรมการแสดงออกทางด้านสมาธิ มีผลต่อการบริหารงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ^{๑๔} ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน มีความสามารถติดต่อกับผู้อื่นได้ดี มีความรู้ในการบริหารดี รู้จักการมอบหมายงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความสามารถในการตัดสินใจที่ดี มีความสามารถต่อการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้ดี มีการวางแผนงานและการจัดหน่วยงานที่ดี ให้ความสำคัญต่อผู้ร่วมงาน รู้จักใช้อำนาจอย่างเหมาะสม มีความสำคัญมากต่อการบริหารงาน

๑.๓ การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้บริหารแสดงออกถึงรู้ความสามารถ ความเข้าใจ งานตามบทบาทของผู้บริหารเป็นอย่างดี ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ กระบวนการการทำงานของฝ่ายบริหารอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานที่มีการตรวจสอบ การไตร่ตรอง การแก้ไขปรับปรุง กระบวนการทำงานอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารมีความรู้และสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าสามารถเชื่อมโยงความรู้มาใช้ในการพัฒนางานและดำเนินการอย่างสร้างสรรค์ และผู้บริหารนำความรู้มาใช้เพื่อวินิจฉัยหาแนวทางแก้ปัญหาได้

^{๑๓}Magnuson Walter C. (๑๙๗๑). The Characteristic of Successful school BusinessManagers. Disserttation Abstract International. ๓๒ : ๑๓๓-A.

^{๑๔}Magnuson Walter C. (๑๙๗๑). The Characteristic of Successful school BusinessManagers. Disserttation Abstract International. ๓๒ : ๑๓๓-A.

ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามลำดับ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ^{๑๕} ได้วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักไตรสิกขาของโรงเรียนวัดพระพุทธบาทเขากระโดง อำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลัก

ไตรสิกขาพบว่าโรงเรียนวัดพระพุทธบาทเขากระโดงอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการโดยได้นำเอาหลักไตรสิกขามาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

๒. สมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในครั้งนี้ มีภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติหน้าที่ของครูรวมทั้งการเข้าใจสมรรถนะของตนเองซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพในระยะยาวต่อไป

เมื่อพิจารณาสมรรถนะหลักของครูเป็นรายด้าน ทั้ง ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ๒. ด้านการบริการที่ดี ๓. ด้านการพัฒนาตนเอง ๔. ด้านการทำงานเป็นทีม ๕. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ดังนี้

๒.๑ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน ท่านนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาใช้ปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ท่านมีการวิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ท่านมีความริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และท่านประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองทุกครั้ง มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ^{๑๖} ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต ๓ พบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

๒.๒ ด้านการบริการที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มี ๓ ข้ออยู่ในระดับมาก และมี ๒ ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมเมื่อมีโอกาส ท่านให้บริการด้วย

^{๑๕} ทวีศักดิ์ ทองทิพย์ (๒๕๕๔). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักไตรสิกขาของโรงเรียนวัดพระพุทธบาทเขา กระโดง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, บทคัดย่อ.

^{๑๖} สุธี บุรณะแพทย์. (๒๕๕๗). สมรรถนะครูของครูโรงเรียนในกลุ่มวิชาการที่ ๔ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, น. ๘๓.

ความอึดอ้อม เอาใจใส่เห็นอกเห็นใจ ผู้มารับบริการ ท่านเต็มใจภาคภูมิใจและมีความสุขในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ ท่านนำผลการประเมินการให้บริการมาใช้ปรับปรุง/พัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น และท่านให้บริการโดยยึดหลักความต้องการของผู้รับบริการเป็นหลัก ตามลำดับ มีความสอดคล้องกับ^{๑๗} ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะครูของครูโรงเรียนอนุบาลชลบุรีตามความรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา พบว่า ด้านบริการที่ดี โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

๒.๓ ด้านการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านศึกษา ค้นคว้า ทาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ท่านมีการให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ท่านมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน ท่านสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และท่านมีการขยายผลสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ตามลำดับ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ^{๑๘} ได้ศึกษาสมรรถนะของครูโรงเรียนในกลุ่มวิชาการที่ ๔ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต ๑ พบว่าด้านการพัฒนาตนเอง โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

๒.๔ ด้านการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มี ๓ ข้อ อยู่ในระดับมาก และ ๒ ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม ท่านให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายและความสำเร็จร่วมกัน ท่านมีทักษะในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ท่านแลกเปลี่ยนเรียนรู้/รับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างเครือข่ายและทีมงาน และท่านแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เหมาะสมตามโอกาสต่าง ๆ ตามลำดับ มีความสอดคล้องกับ งานวิจัยของ^{๑๙} ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะของครูใน

^{๑๗} ฉันทนา บุญมาก. (๒๕๕๕). สมรรถนะครูของครูโรงเรียนอนุบาลชลบุรีตามความรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, (๒๕๕๕). น. ๕๔ – ๕๕.

^{๑๘} พรชภรณ์ มุลวงค์พรชภรณ์ มุลวงค์. (๒๕๕๘). สมรรถนะครูของครูโรงเรียนในกลุ่มวิชาการที่ ๔ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, น. ๑๐๓.

^{๑๙} พรทิพย์ บุญณสะ พรทิพย์ บุญณสะ. (๒๕๕๕). การพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต ๑. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, น. ๗๑.

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนาสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมของครูอยู่ในระดับมาก

๒.๕ ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ท่านยกย่อง ชื่นชม บุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ท่านปฏิบัติตามตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร ท่านปฏิบัติตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จ ท่านเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น และท่านยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากว่า ครูมีพฤติกรรมการแสดงออกในด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูมากที่สุด เพราะเป็นคุณสมบัติที่ดีของครูและเป็นสมรรถนะที่สำคัญในการดำเนินงาน สอดคล้องกับ^{๒๐} ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า ๑. สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑ โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ การทำงานเป็นทีม การบริการที่ดี การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานและการพัฒนาตนเอง

๓. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติ โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครูใน ๕ สมรรถนะ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร กลุ่มสหวิทยาเขตปายมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ด้านศีล มีความสัมพันธ์กับด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ แต่ไม่สัมพันธ์กับด้านอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดีให้กำลังใจและชื่นชมครูที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนางานซึ่งมีผลต่อการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานมากกว่าด้านอื่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ^{๒๑} ความสัมพันธ์ของการบริหารตาม

^{๒๐} กัญญวรา ผลเจริญ. (๒๕๕๙). การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑.งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, น. ๖๕.

^{๒๑} ณรงค์ศักดิ์ ฉายแมน. (๒๕๖๔). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 4 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. บทคัดย่อ.

หลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครู พบว่ามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนการบริหารตามหลักไตรสิกขาด้านสมาธิและด้านปัญญามีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ทั้งนี้เนื่องจากว่า การบริหารของผู้บริหาร ด้านศีล มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน แต่ไม่มีผลต่อสมรรถนะด้านอื่น ส่วนการบริหารตามหลักไตรสิกขาด้านสมาธิและด้านปัญญามีความสัมพันธ์กับสมรรถนะหลักของครูทุกด้าน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ^{๒๒} ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๓ ผลการวิจัยพบว่าสรุปผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะสำคัญของครูผู้สอนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สมรรถนะของครูผู้สอน และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๑๐. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีข้อค้นพบที่จะสามารถนำเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ดังนี้

๑.๑ จากการศึกษา พบว่า การบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหาร กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในด้านเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปัญญา ดังนั้น ผู้บริหารควรนำความรู้มาใช้ในการพัฒนางานและวินิจฉัยหาแนวทางแก้ปัญหาได้ถูกต้องตามความเป็นจริง และควรมีการวางแผนในการทำงานให้เป็นระบบ สามารถคาดการณ์และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ เพื่อให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๑.๒ จากการศึกษา พบว่า สมรรถนะหลักของครู กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ในด้านเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมุ่ง

^{๒๒} ภัทรสุดา เกิดแสง. (๒๕๖๓). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๓. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ครูควรมีการประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองทุก ครั้ง เพื่อให้การดำเนินงานของครูบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑.๑ ควรศึกษาปัจจัยหรืออุปสรรค ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครู ในหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดอื่น ๆ

๑.๒ ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของครู ในหน่วยงานทางการศึกษาสังกัดอื่น ๆ

บรรณานุกรม

กัญญ์วรา ผลเจริญ. การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑.งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, (๒๕๕๙).

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (๒๕๕๙-๒๕๖๔). กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม, (๒๕๕๙).

ฉันทนา บุญมาก. สมรรถนะครูของครูโรงเรียนอนุบาลชลบุรีตามความรู้ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, (๒๕๕๕).

ณรงค์ศักดิ์ ฉายแมน. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายที่ 4 อำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ณัฐนันท์ วงษ์กลม. การนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวิจัยทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, (๒๕๖๐).

ทวีศักดิ์ ทองทิพย์. การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักไตรสิกขาของโรงเรียนวัดพระพุทธบาทเขากระโดง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (๒๕๕๔).

ทิพยาพัศ คลังแสง. การบริหารงานตามหลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครสวรรค. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพระพุทธศาสนาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (๒๕๕๖).

พรพรภรณ์ มูลวงศ์. สมรรถนะครูของครูโรงเรียนในกลุ่มวิชาการที่ ๔ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑. ปรียญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, (๒๕๕๘).

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (๒๕๕๕).

พระอธิการสกลแลบ ธรรมโร. การบริหารสถานศึกษาตามหลักไตรสิกขา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต ๑. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (๒๕๖๑).

พรทิพย์ บุญผดุง. การพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, (๒๕๕๕).

ภัทรสุดา เกิดแสง. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของครูผู้สอนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๓. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, (๒๕๖๓).

ศิริพรรณ ตันตวิวัฒน์พันธ์. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตามหลักไตรสิกขากับความสุขของบุคคลในองค์กรเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาชีวิตและความตาย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, (๒๕๖๑).

สุธี บูรณะแพทย์. สมรรถนะครูของครูโรงเรียนในกลุ่มวิชาการที่ ๔ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๓. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, (๒๕๕๗).

สุรศักดิ์ ปาเฮ. การพัฒนาครูทั้งระบบตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) วันที่ ๒๘-๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ โรงแรมนครแพร์ทาวเวอร์จังหวัดแพร่. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต ๒. (๒๕๕๓).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔): กรุงเทพฯ, (๒๕๖๐).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (๒๕๕๓).

Best, J. W., *Research in Education*. New jersey: prentice hall Inc, (1977).

Krejcie, R.V. & Morgan, D. w. **Derttermining Sample Size for Research Activities.**
Educational and Psychological Measurement. 30(3), 607 – 611, (1970).

Magnuson Walter C. **The Characteristic of Succesful school
BusinessManagers.** Disserttation Abstract International. 32 : 133-A,
(1971).

